

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA
ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911):
DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

• KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

A BUCSECS ÉS A KERESZTÉNY- HAVAS MINT HATÁRHAVASOK

1. Határvonal érdekességek a Bucsecs Forban – Disznókoponya szakaszon, avagy miért kell a határjeleket minden oldalról lefényképezni

Ragyogó napsütés, meleg nyári reggel. Mi lehet üdítőbb, mint egy kalandos séta a Diham menedékházig, persze nem a legjárta úton, hanem csak úgy, árkon-bokron, hegyen-völgyön, patakon, sárrengetegen, kivágott fákon átmászva, s persze villanypásztoros kerítéseken is, mert újabban csak úgy mindent be lehet keríteni. A jelzett túraösvényt is...

A kölyök magyarvizsla minden mosárban megfürdött, el-el tűnt az erdőben, jobban kellett vigyázni rá, mint a gyermekekre, főleg a csobánkutyás esztenák közelében, de a legelésző ménesekről ne is beszéljünk.

A Diham menedékház is sokat változott, 2012-ben voltam ott utoljára, elő is kerestem a régi fotókat: akkor sokkal több szabad tér volt. A fenyők megnőttek, besűrűsödtek, új épületek emelkedtek ki a rétből.

Nemcsak sétálni mentünk oda, hanem határjeleket is kerestünk.

S találtunk is. És találtunk pár érdekességet is, amelyről nem szól a fáma...

Az első az, hogy Magyarország és Románia határát nemcsak oszlopokkal, halmokkal és vésetekkel jelölték meg, hanem például fákkal is. A Forban közelében nagyon szépen látszik, hogy Magyarország területére fenyőerdőt ültettek, Románia területére pedig bükkerdőt, s a határvonal szépen kirajzolódik a két fajta egymásmellettségéből. Tulajdonképpen ez az egykori királyi birtok határa volt már román részen.

Egy másik érdekesség a 180/J határhalmom. A térképen nem szerepel. Van 180/I, 180/I1, 180/K, 180/L... Hogy miért maradt ki a J, nem lehet tudni, de a helyszínen keresgélve ráakadtam egy határhalmra, amely első látásra a 180/J fejszámot viseli. Miklós Árpád „céh-társammal” tanakodtunk is, hogy mi lehet ez...

Szerencsére körbefényképeztem minden oldalról, s csak otthon, felnagyítva a fotókat, derült ki a turpisság.

Az egyik oldalról tisztán látszik a 180/J. A másik oldalon viszont a J bal oldali farkincáját begipszelték, és egy L-et faragtak belőle. Tehát ez a 180/L igazából.

Továbbra is megmarad – tehát – a rejtély, hogy hova lett a térképről a J, s miért kellett 180/I és 180/I1 határhalmokat kiépíteni, ha egyszer volt egy J, amit átfaragtak L-lé...

Amúgy a Disznókoponya és a Piros-őrhely neve is igen kérdéses.

A Bucsecs-hegységben található a Căpățâna Porcului, vagyis a Disznókoponya, az a domb, amely mögött a Poiana Izvoarelor menedékház található. Inkább egy „Clăbucet”, vagyis kopasz hegytető, mintsem domb. Sőt földrajzi, tájképi és geológiai szempontból valójában nem is a Bucsecsben helyezkedik el, hanem a predeali Clăbucetek területén.

I. Tacu (a predeali CFR-árvaház igazgatója és tanítója) 1928-ban megjelent a Bucsecs harmadik évkönyvében így ír: „...a Căpățâna Porcului, ahol 1916 őszén szörnyű tüzérségi bombázás zajlott, melynek nyomai a mai napig látszanak, és ahol minden év májusában a virágzó hóvirágok fehérítő foltokként pettyezik a fű zöldjét...”

Csak hogy ez a Disznókoponya nevű hely nem ott van, ahol ma tudjuk... Egy toponimiai tévedés, amely máig nincs helyre téve...

Egyesek – főként Bușteni lakosai – azt állítják, hogy a Căpățâna Porcului a Baiului-gerinc 1594-es magasságán található, ettől északra a 1589 méteres Baiul Mare csúcs.

Nestor Urechia a Dihamul című cikkében (a Bucegi második évkönyvében) így ír: „Negyedóra mászás után, a Dihamul lábától, három irányba választhatunk: balra a Take Ionescu-ösvény, amely elvezet a Căpățâna Porcului nevű hegycsúcs alá, a Pichetul Roșu (Piros-őrhely) határőrőrsig.”

Éppen ez a Piros-őrhely (1900-ban épült meg, a teteje pirosra volt festve, innen a neve) okozta a zavar: így a 1594 m-es csúcsot – amely Dihamtól délnyugatra található – kezdték el Căpățâna

Porcului-ként emlegetni, holott az valójában Dihamtól északkeletre van, 1473 m-en, az ellenkező oldalon.

A térség katonai topográfiai felmérése 1897-ben készült. Egy ideiglenes térkép, 1:50.000 méretarányban, 1900-ban jelent meg, és ezen a 1594-es csúcs Căpățâna Porcului néven szerepel.

A topográfiai felülvizsgálat 1902-ben történt, és a 1914-es katonai térképen (1:100.000) már nem szerepel a Căpățâna Porcului 1594-es ponton, viszont feltüntetik valódi helyén, a 1473 méteres csúcson, Dihamtól északkeletre, a „La Clește” nevű tarla helyén.

1897-ben a Pichetul Roșu még nem létezett, így a térképen sem szerepelt. Volt viszont egy határőrőrs az igazi Căpățâna Porcului lábánál, ahol a Baiului és a Clăbucetului Baiului hegységek összekapcsolódnak.

A Pichetul Roșu későbbi megjelenésével fokozódott a zavar, hiszen a valódi Căpățâna Porcului közelében, déli irányban, szintén volt egy őrs. Ezért a 1594-es pontot is egyre gyakrabban

azonosították ezzel a névvel.

De még a román katonai térkép elkészítése előtt, 1853 körül készült egy osztrák térkép, amit 1880-ban felülvizsgáltak a határok kijelölésekor.

I. G. Babeș A Peleşi vidék című művében egy ilyen térképet reprodukált. Ezen a térképen a 1594-es pont neve: Tarla Berbecului (Kos Tarla), míg a Căpățâna Porcului nyugatabbra van – közel ahhoz, amit a román és osztrák térképek is Aschenkopf / Măgura Cenușie (Hamus Domb), vagy egyszerűen csak Măgura néven jelölnek.

A román térkép 1914-es kiadásából a Căpățâna Porcului nevet eltávolították, felismerve a zűrzavart. A 1916. novemberében frissített osztrák térkép azonban már pontosan jelöli a helyet, ahol valójában van: 1473 méteren, ahonnan az Iadului-patak ered – itt kapcsolódik a Clăbucetului Baiului és a Baiului-hegység.

Az eredeti helyén lévő Disznókoponyának jelentése is van.

(Folytatása a 2. oldalon.)

• KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

A BUCSECS ÉS A KERESZTÉNY-HAVAS MINT HATÁRHAVASOK

(Folytatás az 1. oldalról.)

Egy falusi magyarázata szerint a hegy nyugati oldalán lévő két szimmetrikus erdőfolt úgy néz ki, mint egy disznó szeme, a domb pedig hasonlít egy disznófejhez. Egy másik elmélet szerint - mivel éppen itt húzódik a Barcarozsnyó és Predeál közötti határ -, ennek a megjelölésére egy vaddisznó koponyát szegeztek fel az egyik fára: innen a helynév.

Az 1900–1901-ben kiadott Átnézetű vázlat a Magyarország és Románia közötti határvonal térképeiről vegyesbizottságilag háromszögösen felmért 1894, 1897, 1898 és 1899. években hitelesített a vegyes határvizsgáló bizottság által 1900-1901 évben című 1:288.000 térképen a Disznókoponya az eredeti helyén van feltüntetve, alatta a Pichetul Baiul Sasului őrhely, nem pedig a Piros-őrhely.

Tehát az igazi Disznókoponya azon a helyen van, amit a mai térképeken a La Clește névvel jelölnek (N45.47248° E25.51483°) - mintegy 2 km-re északkeletre a mostani Căpățâna Porcului helytől.

A Forban neve is érdekes, a szász Vor Bahn, német Vor der Bahn szóösszetételből jön, mert a 19. század végén a hegy előtt építettek egy keskeny nyomtávú fakitermelésre alkalmas vasutat.

Megjegyzés: A legendás szónoki képességű Take Ionescu (teljes nevén Dumitru Ghiță Ionescu, 1858. október 13. – 1922. június 21.) román politikus, jogász, diplomata, újságíró és miniszterelnök volt. Az ő nevét viseli a Take Ionescu-ösvény (Poteca Take Ionescu), amely a Diham menedékháztól a Pichetul Roșu tisztás felé vezet.

2. A Keresztény-havas mint határhavas

Ha ezt így mondom el egy brassóiinak, biztos, hogy első hallásra értetlenkedik: „Hogy is van ez? Hisz a magyar-román határ nem ment át Brassón!”

Ez így van! Viszont sokszor megfellelkezünk arról, hogy a Keresztény-havasnak háta is van, mégpedig a Predeáli-hegyek. Ezek a hegység déli részét képezik: enyhe lejtők, erdők, irtások, legelők 1000 métert alig meghaladó tetők jellemzik, tulajdonképpen egy folyosót képeznek a Keresztény-havas és a Bucsecs között. Legmagasabb csúcs a Leányka-havas (Fetifoiu, 1292 m).

Ami a határvonalat illeti, a Keresztény-havason a 177-es (Predeál) és a 179-es határoszlopok közötti szakasz húzódott, jórészt a Leányka-havas gerincét követve. Ez tette határhavassá a Keresztény-havast.

Hajdu János járási főerdész így írta le 1899-ben ezt a szakaszt: „...a vasutat ferdén keresztül szelve, az országút mellé, a 177. számú határoszlophoz jut, a mely a Tömösi-szoros felső részén 1051 m. magasságban fekvő Predeálon van felállítva. Predeálnál az országos határvonal délnyugat felé tartva keresztül vonul az országúton s a 177/a. határhalmnál lévő román vámháztól aztán a hegygerinczen lévő ó-sánczon felfelé haladva 330 m. távolságra egy bükkös erdőbe nyomul, melyből csakhamar egy tisztásra érve, annak közepén a 177/5. számú határhalmnál az ó-sáncot elhagyja s nyugati irányban a gerinczen végig a Váracska nevű helyen át bükkösökön keresztül egy 1249 m. m. csúcson túl a Vladecz nevű nyereg tisztítására kerül a 178. számú határoszlophoz. Itt ismét csak bükkös erdők közötti gerinczen és nyergeken áthaladva, a Fetifoi tisztás 1324 m. m. csúcán túl leereszkedik és délnyugat felé a román király magánbirtokának is határát képező 178/f. számú határhalmhoz ér, a honnan aztán éleken és hegynyergeken előrehaladva, egy 1232 m. m. ponton túl a sánczon a Siboth nevű helyen felállított 179. számú határoszlophoz száll le s innen félkör szerű kikanyarodással egy darabig a gerinczen levő ó-sánczon halad lefelé egy 1090 m. m. ponton át tisztásokkal megszakított bükkösök között s miután a sáncot elhagyja az Égett-Kő nevű helynél föllállított 180. számú határoszlophoz érkezik.”

Hajdu János leírása több szempontból is érdekes számunkra. 1. Ez alapján tudtuk beazonosítani a Siboth nevű helyet, ahol 1849-ben a II. Tömösi csata előcsatája zajlott, s amely már eltűnt a mai térképekről.

2. Említi a román királyi birtok határát, s ez azért fontos, mert az erdőben megtaláltuk a birtokjeleket, s az elején nem igazán tudtuk beazonosítani ezeket.

3. Menyire bajos a Baj-hegy? Nagyon. Ezzel azonnal egyetértünk a dihami tehénpásztorral (na nem a csillagképpel), miután fizettem neki egy sört a Șaua Diham menedékházban, amelyet ő persze Șaua Baiului-nek nevezett. Rögtön rá is kérdeztem, hogy mi van ezzel a Baj-hegyel itt a Bucsecsben, hisz a főút túloldalán ott az egész Baj-havas. Minek kellett ugyanazt a nevet adni, összezavar mindenkint. Azt mondta, hogy márpedig a helyzet egyszerű: ez Brassó megyében van, amaz pedig Prahova megyében...

Nos, hogy is van? A hegy és a nyereg (Șaua Baiului) neve a 19. században keletkezett. A terület nemcsak Magyarország és Románia határát képezi, hanem Barcarozsnyó és Predeál határát is. A barcarozsnyóiak 1593-tól uralták a vidéket, s a 19. század elején a Dudescu, Crețulescu, Raducanu, Paleologu és Grigorie román bojári családok követelték a terület tulajdonjogát, így a pár évtizedig tartó Barcarozsnyó – Predeál közötti per miatt lett a magyar baj szóból Baj-hegy a terület neve.

4. Menedékházak Gura Diham – A Gura Diham menedékházat 1910-ben építették, kezdetben egy fogadó működött itt a magyar-román határon. A háború után turista-menedékházzá alakult. 1987-ben két új épületrészt építettek hozzá,

amelyeket 2006-ban teljesen felújítottak. Prahova megyéhez tartozik.

Șaua Diham – Viszonylag új menedékház. Brassó megyéhez tartozik.

Diham Phoenix – A 1320 méteres tengerszint feletti magasságban fekvő menedékház a Szürke Măgura alatt 1934-ben létesült, olyan marhaistállók helyén, amelyeket 1906-ban építettek. A menedékház létrehozásának ötlete a Bukaresti Német Síklubtól származott, amely 1932 óta működött ezen a vidéken, és szüksége volt egy pihenőhelyre a síelők számára. Az 1970-es években, valamint 2001-ben is felújították. 2002-ben a menedékház két épülete teljesen leégett. Az újrépítés után felvette a Diham Phoenix nevet. Brassó megyéhez tartozik.

Diham Militar – Hegyivadász támaszpont. Brassó megyéhez tartozik.

Poiana Izvoarelor – A Poiana Izvoarelor menedékház a Diham-hegy délkeleti lejtőjén található, 1455 méteres tengerszint feletti magasságban. 1940-ben építette a Román Nemzeti Bank, majd 1964 és 1966 között felújították és kibővítették. A menedékház leégett a 2005–2006-os télen, majd újjáépítették, ám ma használaton kívül van. Prahova megyéhez tartozik.

5. Az első világháború emlékezete

Az első világháborúban komoly harcok zajlottak a térségben.

1916. augusztus 27-én – vasárnap –, este 9 órakor a bécsi román nagykövetség átadta Románia hadüzenetét a Monarchia külügyminisztériumának. Itt akkor egyetlen magas rangú illetékes sem tartózkodott, s 9 óra 30 perckor a mozgósított román csapatok már át is lépték a határt szinte minden szoroson (Gyimes, Ojtoz, Bodza, Predeál, Törcsvár, Vöröstorony stb.).

Megjegyzendő, hogy akkor még a románok Juliánusz-naptárt használtak, nem Gergely-naptárt, így a román időszámítás szerint az erdélyi betörés 1916. augusztus 14-én történt (a Gergely-naptár és a Juliánusz-naptár között 1900 és 2100 között 13 nap eltérés van).

A német-magyar ellentámadás sikeres volt, Erdély felszabadítása novemberig megtörtént.

November végéig a román hadsereg súlyos veszteségekkel visszavonult Erdélyből, utolsó momentumként, 1916. november 26-án, a harcok a már havas Kárpátokon túlra szorultak.

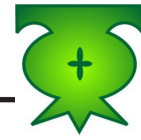
1916. október 9–25. között zajlott le a Predeáli csata (vagy Prahova-völgyi csata) a 2. román hadsereg és a 9. német hadsereg között.

Magyar részről az 51. honvéd hadosztály vett részt a csatában, parancsnokuk Tanárky Béla vezérőrnagy volt.

(Folytatás a 3. oldalon.)

HÉTFALU HONLAPJA
www.hetfalu.ro

• KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

A BUCSECS ÉS A KERESZTÉNY-HAVAS MINT HATÁRHAVASOK

(Folytatás a 2. oldalról.)

A Disznókoponya körül is nehéztűzérési bombázások zajlottak ebben az időszakban, de a legérdekesebb Az Est 1916-os 11. számának a tudósítása:

„Német lovasok és honvédhuszárok foglalták el az Omu-csucst

Falkenhayn-hadseregénél, november 7.

(Az Est haditudósítójának távirata)

Az Omu-csucst, a melynek elfoglalását már hírül adta a hivatalos jelentés, a Bucsecs teljesen hóvalborított sziklatömegének 2506 méter magasságban emelkedő legmagasabb csucsra. A csucs nevét három oszlopformájú sziklától kapta, a melyek messziről nézve embercsoporthoz hasonlítanak.

A Bucsecs hatalmas tömege, a melyen a magyar-román határ végig fut, a Predeáltól Romániába utazót órákon át kísérte. A romániai Kárpátok legszebb útvonala volt ez a hegység, a melynek déli lábánál van a román királyi pár szép nyári laka, a Peles-kastély.

Katonai nézőpontból az Omu elfoglalása mi reánk nézve azért értékes, mert a Clabucetu Baiului és a vele szomszédos magaslatok elfoglalásával a román csapatoknak alkalmuk nyílt arra, hogy a Bucsecs ormától dél felé előnyomuló csapataink jobbszárnyát zavarják. Most ez a veszedelem is elmúlt. Nyugatról erős német lovas

előőr, Predeáltól pedig egy honvéd huszárcsapat indult el felderítésre és a csúcs elfoglalására. Már a béke idején is elismerésre méltó volt, ha nyári időben turisták feljutottak a csúcsra, annál inkább érdemel meg fentartás nélkül való elismerést a bátor csapat, a mely a mostani helyzetben feljutott a csúcsra és elfoglalta. Dr. K. A.”

A Dihamul Militar román hegyivadász menedékháznál 1938-ban egy osszáriumot létesítettek, a térségben elesett román katonák maradványait temették ide, és egy emlékművet emeltek, amelyet egy kitárt szárnyú bronz sas koronázott. 2018-ban a bronz sást egy beton sasra cserélték le.

6. Nyílt kérdés

Például a Népszava 1913/6. száma tudósít arról, hogy 1913. május végén Szinaján rablók támadták meg „a Bucsecs alján Károlyi Imre és Gyula grófok vadászcastélyának őreit és a vadászlakba akartak hatolni, de az elmenekült őr segélykiáltásaira elfutottak. A román hatóságok a rablásról értesítették a magyar hatóságokat és annak a gyanujuknak adtak kifejezést, hogy a tettesek magyarországi határszéli oláhok.”

Nos, sehol sem találom a Károlyi vadászcastély nyomát. Vajon hol lehetett?

• SZERVEZŐK

SZENT MIHÁLY NAPOK NÉGYFALU, 2025 – ELŐZETES

Idén immár 29. alkalommal szervezzük meg szeptember 23 és 28. között a mostanra már igen nagy népszerűségnek örvendő Szent Mihály Napokat.

A programok között szerepelnek színházi előadás, koncertek, kézműves foglalkozás, borkóstolók, könyvbemutatók de még sütiverseny is. A hagyományok ápolása sem marad el, ugyanis lovas-szekeres felvonulás, néptánc előadások, népdaléneklés, illetve tánc ház gazdagítja a programot, amelyek során a résztvevők megélethetik és továbbadhatják magyar néphagyományait. Az idei rendezvénysorozat programjait közül kiemelni a Yorick Stúdió MA-RÓ című előadását (szeptember 23.), a jótékonyági Barcasági Focikupát, DALMA és Abba Tribute Show koncerteket (szeptember 27.), illetve záró koncertünket a Magyar Bandával (szeptember 28.).

A Szent Mihály Napok rendezvényei minden korosztály számára nyitottak, a gyerekektől az idősekig.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt programjainkra, kövessenek figyelemmel, hiszem hamarosan több és részletesebb programmal jelentkezzünk.

• HLA VATHY PÉTER, A 059-ES ZAJZONI RAB ISTVÁN CSERKÉSZCS. VEZETŐJE

NÉGYFALUSI JELENLÉT A LOMBI SEREGSZEMLÉN

Augusztus havának 14. és 23. napja között Mátyás Király (Kiss Gellért, a 81-es Makkai Sándor cserkészcsapat vezetője) seregszemlét (országos cserkész tábor) tartott a Kolozsvár melletti lombi erdőben.

A seregszemlén elsősorban az erdélyi seregeket vették számba, de jelen voltak a Nagy Magyarország több különböző vármegyéjének küldöttei is. Összesen több mint 1000 atyafi (cserkész) gyűlt össze 9 altáborban. A 10 nap alatt a nomád táborozás kihívásain kívül (sátorban alvás, latrinán való WC-zés, ponyva alatt étkezés, 3 fázisos mosogatás stb.) több kalandban is részünk volt: kézműveskedés, lovagi tornák, portyák a környékre (Tordai hasadék, sóbánya stb.), felvonulás augusztus 20-án, Szent István királyunk születésnapjára szervezett mulatság

alkalmából, torbocsil (trebuchet) építés, amelyek segítségével sikeresen visszavertük Burkus király támadását. A legkiemelkedőbb esemény mégis talán Sulyok Tamás (magyar államelnök) „lengyel szövetséges fejedelem” látogatása volt, kit Csongrád vármegye (felölt-családos altábor) látott vendégül ebédre.

A 059-es Zajzoni Rab István cserkészcsapatot összesen 16-an képviseltük Négyfaluból az RMCSSZ (Romániai Magyar Cserkész Szövetség) által szervezett jubileumi nagytáborán, melyet a szövetség megalakulásának 35 éves évfordulója alkalmából tartottak: 7 kiscserkész (1–4. osztályos), 5 cserkész (5–8. osztályos), 3 felnőtt és 1 farkaskölyök (6 éves). Mindenki számára felejtethetetlen és különleges élmény volt részt venni egy 1000 fős táborban.

• SZERKESZTŐSÉG

NYÁRI VÁSÁROK HÉTFALUSI CSÁNGÓ JELENLÉTTTEL

2025. augusztus 6–10. között zajlott le Jászberényben a XXXIII. Csángó Fesztivál, amelyen Hlavathy Zsuzsánna, Magdó Gyöngyi és Veres Emese Gyöngyvér képviselte a hétfalusi csángókat.

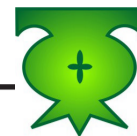
A fesztivál központjában a barcasági csángók mondái voltak, amelyek használati termékeken is megjelentek, ám nem maradtak el a kiadványok, népszerűsítő és foglalkoztató füzetek sem.

A Mesterségek Ünnepe 2025. augusztus 17. és 20. között rendezték meg Budapesten, a Budai Vár törté-

nelmi környezetében. Ez a rendezvény Magyarország legnagyobb népművészeti fesztiválja, ahol a hagyományos mesterségek, a hadi és katonai bemutatók, a zene, a tánc és a gasztronómia találkozik egyedülálló módon.

A hétfalusi csángókat Nagy Klára, Székely Gyöngyi és Veres Emese Gyöngyvér képviselte egy egyedülálló standdal, amelyen nemcsak népművészetünket, kézműves termékeinket és kiadványainkat mutatták be, hanem hímzés és gyöngyfűzés foglalkoztatást is tartottak az arra járóknak.

• HLA VATHY ZSUZSÁ NNA

EGYÜTT A NÉPFŐISKOLÁK ÚTJÁN A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

Tanulmányút Vasváron

A Lakitelek Alapítványt 1991-ben hozta létre Lezsák Sándor és felesége azzal a céllal, hogy szellemi és gyakorlati erőforrásokat juttassanak el a legkisebb településekre is. Az alapítvány 1992-ben, Lakiteleken egy négyhektáros területen hozta létre a Népfőiskola Alapítványt, amely kollégiumi és tanfolyami felnőttképzéseivel a helyi közösségek életminőségének javítását szolgálja.

2004 óta a Népfőiskola Alapítvány közhasznú szervezetként közfeladatokat is ellát: egészségmegőrzést, tudományos kutatást, családsegítést, társadalmi esélyegyenlőség biztosítását, oktatás-nevelést, ismeretterjesztést, valamint a határon túl élő magyar közösségek támogatását. A kárpát-medencei értékfeltáró kollégiumok szervezésében kulcsszerepet játszik, és központként irányítja a népfőiskolai hálózat működését.

E misszió szellemében jött létre a kapcsolat a Vasvári Népfőiskola és a Barcasági Csángó Alapítvány között, amelyet a felek a jövőben együttműködési szintre kívánnak emelni. Ennek első állomása volt az augusztus elején szervezett tanulmányút Vasvárra, ahol a látogatókat Nagy Kriszta, a Népfőiskola programkoordinátora fogadta, és tartalmas három nap eltöltésére nyílt lehetőség.

A háromnapos program során a résztvevők részletesen megismerkedhettek a Vasvári Népfőiskola sokoldalú tevékenységével. A találkozás nemcsak szakmai tapasztalatcserét, hanem inspiráló közösségi élményeket is jelentett.

Az egyik fontos közös pont a turizmus volt, amely mindkét fél számára az önfenntartás egyik lehetséges pillére. A vendégek szállása a történelemmel átitatott domonkos kolostor falai között volt, amely nemcsak szállásként, hanem kulturális emlékhelyként is hozzájárult az élményhez. A résztvevők ellátogattak a hegyháti szőlősbe is, ahol

megkóstolhatták a tavalyi bort. Külön érdekesség, hogy a szőlőmunkát és a borkészítést nem hivatásos borászok, hanem az intézmény irodai dolgozói végzik, ezzel is bemutatva a közösségi munka sokszínűségét.

A másik kapcsolódási pont a munkakörök sokfélesége volt: a Vasvári Népfőiskola munkatársai tevékenysége nem korlátozódik pusztán irodai feladatokra, hanem aktívan részt vesznek a gyakorlati, közösségi munkákban is. Bár infrastruktúra és logisztikai háttér tekintetében jóval előrébb tartanak. Éppen ezért vált értékes a látogatás: tanulni, tapasztalatot gyűjteni és inspirációt meríteni.

A résztvevők hálásak a meleg vendéglátásért, a rászánt időért és a lehetőségért, hogy betekintést nyerhettek a Vasvári Népfőiskola működésébe. A közösen szerzett tapasztalatok alapján a felek egyetértettek abban, hogy a kialakult kapcsolatot erősíteni kell. Már szervezés alatt van a következő találkozó, amely újabb lépést jelent a hosszútávú együttműködés felé.

A tanulmányút bizonyította, hogy a népfőiskolák hálózata nem csupán tudást és erőforrást ad a közösségeknek, hanem hidakat is épít a Kárpát-medencében élő magyarok között – erősítve az összetartozást, a kulturális gyökereket és a jövőbe vetett közös hitet.

• VERES EMESE GYÖNGYVÉR

ÚJABB EREDMÉNYE A TESTVÉR- VÁROSI KAPCSOLATNAK

Dr. Kovács Lehel István Kisújszállás tiszteletbeli polgára

Sulyok Tamás köztársasági elnök magas rangú állami kitüntéseket adományozott a magyar nemzeti ünnep alkalmából, és a kitüntetettek közül igen sokan érkeztek a Kárpát-medence különböző pontjairól. Díjakat és okleveleket adtak át több erdélyi településen vagy azok anyaországi testvértelepülésein is. Ennek tükrében dr. Kovács Lehel István matematikus-informatikus kutatónak, egyetemi adjunktusnak is Kisújszálláson, akárcsak korábban Négyfalu több közéleti személyének is. Kisújszállás önkormányzata a településhez kötődő határon túli kapcsolatok ápolásáért és fejlesztéséért végzett munkája elismeréseként Kisújszállás város Tiszteletbeli Polgára cím-elismerést adományozott dr. Kovács Lehel István számára.

*

A méltatás szerint a kitüntetett „*diákkorától kezdve kimagasló tevékenységet folytat több tudományterületen. Négyfalu és az egész Barcaság, Erdély kiváló ismerője, történetének kutatója, a magyar hagyományok őrzője. Többek között az Erdélyi Gyopár folyóirat szerkesztője, valamint a Hétfalu című havilap szerkesztője. Előadásai, írásai magukkal ragadók, tartalmasak. Gyermekei révén rendszeres kapcsolata van*

a kisújszállási iskolákkal, ő maga is többször járt már városunkban. A Négyfaluba látogatókat szívesen kalauzolja az ezeréves határhoz, az egykori határkövek helyéhez is. Igazi polihisztor, aki lelkesedéssel és tudással támogatja közösségünket szülőföldjén és a Kárpát-medencében.”

A kitüntetést Kovács Sándor országgyűlési képviselő és Szűcs Tamás polgármester adták át.

*

Négyfalu közössége ezúttal is gratulál dr. Kovács Lehel Istvánnak az elismeréshez.

Kisújszállás négyfalusi tiszteletbeli polgárai

2008: Erőss József nyugalmazott iskolaigazgató, a testvérvárosi kapcsolat megteremtője

2009: Papp Árpád korábbi iskolaigazgató

2010: Jónás András Négyfalu akkori alpolgármestere

2012: Dávid István Négyfalu korábbi alpolgármestere

2014: Géczy Gellért Négyfalu alpolgármestere

2017: Hlavathy Bíró Zsuzsánna korábbi biológiatanár, a Barcasági Csángó Alapítvány elnöke

2025: dr. Kovács Lehel István egyetemi oktató

